

970.

K&E/v/p  
Helsingin yliopiston  
Limnologian laitos  
HELSINGIN YLIOPISTO  
LIMNOLOGIAN LAITOS  
KIRJASTO

SÖDRA FINLANDS FISKTRANSPORTFÖRENING r.f.

Meddelande N:o 3

**Vår fiskerinäring är i behov av systematisk  
försöksverksamhet på fiskeriekonomiskt  
område**

av

**CURT SEGERSTRÅLE**

Referat hållet vid Svenska Lantbrukssällskapens i Finland  
Förbunds årsmöte i Helsingfors 22—24 XI. 37.  
(Fråga N:o 23)

HELSINGFORS 1937

## Vår fiskerinäring är i behov av systematisk försöksverksamhet på fiskeriekonomiskt område.

Fiskarbefolkningens behov av ekonomiskt stöd för fiskerinäringens upphjälpande och befrämjande har ej i tillbörlig grad beaktats av staten i vårt land. Också vid uppgörandet av budgeten för år 1938 har regeringen förbisett en del viktiga förslag till den med stora svårigheter kämpande fiskerinäringens upphjälpande, som av vederbörande fackmyndigheter föreslagits. Bl. a. har härvid även ett äskat anslag för den mot direkt praktiska mål syftande synnerligen viktiga försöksverksamheten på fiskerinäringens område strukits av statsrådet, då detta behandlade lantbruksstyrelsens och dess avdelnings för fiskeriärenden budgetförslag berörande arbetet för fiskerinäringens framåtförande. Detta vittnar till fullo om, huru föga förståelse och blick man haft för denna viktiga form av positivt arbete för nämnda styvmoderligt behandlade näringsgren inom vårt lands ekonomiska liv.

Försöksverksamheten på fiskerinäringens område utgör dock en av de allra viktigaste arbetsgrenarna inom den verksamhet, som syftar att höja fiskerinäringen på bred front. Ett bevis därför utgör även de budgetposter, som man vid granskning av bl. a. Sveriges och Danmarks riksbudget återfinner under kapitlet utgifter för fiskerinäringens höjande.

I Sverige ha vi sålunda 4 försöksstationer för fiskerinäringens behov: Havsfiskelaboratoriet i Lysekil med en fiskeriteknisk & -ke-

misk samt -biologisk avdelning, Statens undersöknings- och försöksanstalt för sötvattensfisket (däri inbegripet skängårdsfisket) vid Drottningholm invid Stockholm, Försöksstationen vid Kälarna i Jämtland (främst för laxfiskodling) samt Södra Sveriges fiskeriförsöksstation vid Aneboda i Småland ävensom den därmed samarbetande, till Lunds Universitet hörande limnologiska försöksstationen på samma plats.

I Danmark ha vi Dansk Biologisk Station med dess olika avdelningar och deras vittsyftande undersökningsarbete med särskild vikt lagd vid arbetet för fiskerinäringens höjande i det egna landets vatten. Det är denna station som bl. a. för några år sedan igångsatt och ombestyrt de bekanta, synnerligen lyckade massförflyttningarna av nödvuxet rödspätteyngel från vatten väster om Jylland till de danska sundena och Kattegat. Den biologiska stationen skaffade därigenom ett nytt värdefullt och snabbvuxet rödspättebestånd i tidigare utfiskade vatten, och skapade därmed arbete och inkomster åt en svårt beträngd fiskarbefolkning. Även ett skilt laboratorium och en försöksstation för sötvattensfisket finnes i Danmark, subordinerade under Dansk Biologisk Station. Och därjämte tillkom för några år sedan som följd av en statskommittés arbete ett skilt arbetsorgan speciellt för den praktiskt betonade fiskeriekonomiska försöksverksamheten, nämligen Dansk Fiskeriöko-

nomisk Försöglaboratorium, enbart detta med ett årsanslag på över ½ miljon fmk. Detta laboratoriums verksamhet bl. a. för fiskfiléberedningens utvecklande och utarbetande av standardiserade metoder på detta område för fiskfiléexportens upparbetande och främjande har vunnit de danska fiskarens varma erkännande och tacksamhet.

Det ovarsagda torde vara tillräckligt för att visa, huru man utomlands förstätt utnyttja den tillämpade vetenskapen i fiskerinäringens tjänst och följaktligen även beviljat fiskerinäringen nödigt ekonomiskt understöd på detta för dess höjande så betydelsefulla försöksverksamhetsområde. Bl. a. må här nämnas, att Sverige år 1935 gav ut c:a 13 miljoner fmk i statsunderstöd för försöksverksamhet på fiskerinäringens område, löner åt resp. tjänstemän inom fiskeriväsendet, underhåll och driftkostnader för resp. roskningsfartyg o. s. v., medan vi i Finland för år 1936 enligt officiella data ställt till fiskerinäringens förfogande sammanlagt blott 2,783,000 fmk — varvid då varken i Sverige eller Finland lägre biträdens löner, hyror o. s. v. tagits med i betraktande. Alltså ha vi i vårt land icke förstätt bättre än att vi för fiskerinäringens höjande givit blott c:a ¼ av de belopp, Sverige ansett sig böra ställa till förfogande för samma ändamål. Detta förklarar även, varför vi i Finland måste arbeta i långsamt tempo och varför vi hava blott 5 av staten avlönade fiskerimän mot Sveriges 15 samt varför våra publikationer på fiskeriområdet äro så få mot dem i Sverige.

I vårt land har särskilt den mer praktiskt betonade försöksverksam-

heten i brist på anslag och arbetskrafter blivit försummad. Detta gäller bl. a. den för distributionen inom eget land och för exporten av färsk fisk så viktiga nedkylningen av fisk och utarbetandet av ändamålsenliga metoder härvid under tillämpning av i utlandet gjorda rön. Försörjningen av tätare bebyggda trakter i inlandet med billig havsfisk i prima tillstånd har tills vidare ej kunnat ordnas tillfredsställande, då man ej kunnat uppbevara fisken i färskt tillstånd länge nog för att möjliggöra en systematisk spridning av färskfisken, speciellt strömmingen över inlandsdistrikten. Av denna anledning har den som folkföda så viktiga strömmingen där ej kunnat försäljas som billig folknäring i fabrikscentra och på tätt befolkade platser sommartid, såvida dessa orter legat längre borta från kusten. De stora bristerna på fisknedkylningens område ha sålunda förorsakat resp. fiskhandlare stora förluster och därigenom direkt drabbat fiskarena, då marginalen mellan fiskhandlaren inköps- och försäljningspris automatiskt sprungit i höjden, enär avsevärda mängder fisk förskämts och icke kunnat försäljas som människoföda, eller i många fall blott som sekunda vara.

Förbättrade fisktransportförhållanden i form av en genom systematisk nedkylning ökad hållbarhet hos färskfisken främst strömmingen, men även siklöjan och andra ömtåliga fiskarter, betydde sålunda en avsevärd nationalekonomisk vinning för vårt land. Därjämte har man att minnas att strömmingen som näring betraktad är både billig och synnerligen hälsosam genom sin halt av bl. a. D-vitaminer,

vilka ämnens förekomst i strömmingens kött enligt prof. R. Granits undersökningar skyddar personer, som förtära sådant, särskilt barn, emot engelska sjukan. Den i strömmingen ingående halten av jod och dess förmåga att motverka strumaåkomman ökar ytterligare strömmingens hälsobringande egenskaper som folkföda betraktad.

För fiskhandeln, fiskeexporten och prisens stabilisering samt i och för omkostnadernas nedbringande vid färskfiskhandeln äro även systematiska försök med nedkylning, frysning och lagring av frusen fisk av avsevärd betydelse. Endast på den vägen ha vi möjligheter att ernå fördelaktiga exportmöjligheter för vår värdefulla storfisk såsom lax, havsforell, sik och gös. Men även för strömmingen kan kanske på det sättet en fördelaktig export fås till stånd, allldenstund man även i Sverige lyckats med avsevärd ekonomisk framgång placera frusen småsill på kontinenten, bl. a. Polen och Tjeckoslovakien, alltså en fisk, som knappast alls till det yttre skiljer sig från vår storströmming, men vars smak i mångens tycke är underlägsen den hos vår i mindre saltigt vatten uppvuxna strömming.

Det ovansagda torde vara tillräckligt för att visa, huru viktigt det är att staten genom tillräckliga understöd befordrar en dylik försöksverksamhet på fiskerinäringens område speciellt berörande kyltekniska frågor, vid vilkas handläggande arbetet bör omfatta fisken ända från det den tagits ombord i båten i redskapen tills den når fram till resp. avnämare bland den köpande publiken.

Kan denna försöksverksamhet

genomföras systematiskt, så skall dess arbetsresultat säkert lända till att en ljusare tid gryr även för fiskerinäringens utövare i vårt land, som nu ekonomiskt lida i hög grad i avsaknaden av möjligheter att till drägligt pris föryttra sin fisk i vida delar av vårt land, där man dock med tacksamhet skulle förtära fisken från kusttrakterna, blott man kunde bringa den till ort och ställe i gott tillstånd.

Det kräves organisation på detta område, men — innan en dylik kan genomföras, systematiska och trängna försök för ernåendet av de enklaste, billigaste och effektivaste medlen att sprida fisken över landet och att uppbvara den i gott tillstånd från tider av rik tillgång till sådana, då marknaden är knapp på området.

Även landets försvarsmakt borde hava intresse av att denna form av folkförsörjning stödes med tanke på att kanske nog så snart bistra tider av blockad och spärrade gränser kunna hota vårt land och vårt folks försörjning med livsmedel.

*Hänvisande till ovanstående anhålles härmed hos Förbundets styrelse om att densamma måtte i Riksdagen försöka effektivt befrämja behandlingen av motionen om anslag för försöksverksamheten på fiskerinäringens område för år 1938*

*samt att Förbundets styrelse måtte hemställa hos Regeringen om att densamma i 1939 års budget måtte upptaga tillräckliga anslag för systematisk försöksverksamhet på fiskeriekonomiskt område.*

*Curt Segerstråle.*